

Fock Jenő nyilatkozata

(Folytatás az 1. oldalról.)

időszakában évi átlagban 80 000 lakást tudunk felépíteni, most is többet kell felépítenünk a tervben szereplő 62 000 lakásnál.

Kitért arra, hogy a vállalatok maguk is részt vállalhatnak a lakások számának szaporításában.

Az interjú következő témája a parasztság életszínvonalának közelítése volt a munkásosztályéhoz. A miniszterelnök megállapította:

— A párt IX. kongresszusának erre vonatkozó határozatát eredményesen hajtuk végre. A statisztikai hivatal és más szervek éppen most vitáznak azon, hogy az ötéves terv harmadik évében lényegében nemcsak megközelítette, hanem valószínűleg el is érte a parasztság életszínvonalát, a munkások életszínvonalát, és az

A munkaidő csökkentése

A munkaidő csökkentéséről szólva hangsúlyozta:

— A IX. kongresszus igen nagy jelentőségű határozatát — amely kereken kétfélmillió emberre vonatkozik — négy-öt év alatt kell végrehajtani. Az elmúlt év végéig körülbelül egymillió ember már csökkentett munkaidőben dolgozott, 1969 közepéig további félmillió ember fog csökkentett munkaidőben dolgozni, és 1969 végéig lényegében végrehajtottuk a határozatot, amelyet tulajdonképpen 1970 végéig kellett volna végrehajtanunk.

Beszélt Fock Jenő arról, hogy a csökkentéssel kapcsolatban elég nagy a türelmetlenség.

— Azt kérem a közvéleménytől, legyen egy kis türellemmel és belátással. Ha a IX. kongresszus résztvevőitől megkérdeztük volna: elhiszik-e, hogy kétfélmillió embert 3 év alatt „át tudunk vinni” 44 órás munkaidőre, alighanem azt mondták volna, hogy nagyon nehéz fel-

adatok álló feladat most már nem az, hogy reáljövedelemben, reáljövedelemben érje el a parasztság a munkásosztály életszínvonalát, hanem az — ami ugyancsak nagy probléma —, hogy az életkörülményeket illetően is megközelítse. Hosszabb időszak kell ehhez. Az elmúlt két esztendőben igen sok határozat született, igen sok intézkedés történt ennek érdekében. Gondolok a társadalombiztosítás, a nyugdíj, a családi pótlék kiterjesztésére — lényegében elvileg azonos rendszerű a paraszti nyugdíj és családi pótlék —, valamint a felvásárlási árak kétszeri jelentős megnövelésére. Az említett és más hasonló jellegű intézkedések eredményeként — azt hiszem — a IX. kongresszus határozatát eredményesen hajtottuk, hajtuk végre.

adat, nem hiszik, hogy maradéktalanul teljesíteni tudjuk. Most, amikor már úgy néz ki, hogy egy évvel hamarabb is meg tudjuk oldani, nagy a nyomás, hogy ne várjuk meg a következő ötéves tervet, a következő kongresszust, már menet közben fogjunk hozzá és újabb rétegekre terjesztjük ki a munkaidő-csökkentést. Azt hiszem, akár a közlekedésben, akár a kereskedelemben, akár más szakterületen kérdeznénk meg az embereket, már most azt mondanák, hogy náluk is be kellene vezetni a 44 órás munkahetet, de még inkább a szabad szombatokat. Ismételtel csak azt tudom kérni: legyenek türelmekkel; ha továbbra is olyan eredményesen, vagy még eredményesebben dolgozunk, mint az ötéves terv elmúlt három esztendőjében, akkor meggyőződésem szerint 1970-ben már arról tudunk tárgyalni, hogyan terjesztjük ki további nagy rétegekre a munkaidő-csökkentést.

Az új mechanizmus első évének tapasztalatai

A gazdaságirányítási reform első esztendőjének eredményeiről szól a továbbiakban a Minisztertanács elnöke. Kiemelte:

— Több alkalommal elmondtuk, hogy általában egészében bevált a gazdaságirányítás új rendszere. A hatékonyság, a termelékenység alakulása szempontjából azonban nem lehetünk teljesen elégedettek. Főleg ilyen szempontból kellett újra átvizsgálunk szabályozó eszközöket és kellett elvégeznünk az újraszabályozást.

Arra a kérdésre, hogy nem túlzott-e az az arány, hogy az összes vállalati befizetés egyharmada állami támogatás formájában visszakérül a vállalatokhoz, Fock Jenő ezt mondta:

— Minden bizonnyal túlzott. A szabályozók említett módosításánál ezt is figyelembe vettük. Csökkentettük a dotációkat, csökkentettük az export-visszatérési szubvenciót a vállalatok számára.

A következő kérdés így hangzott: a közhangulatban meglehetősen nagy az elégedettség, hiszen a vállalati

nyereség a tervezettnél nagyobb volt. Jó-e, hogy a nyereség ilyen nagy, és előre tekintve néhány évre, tartható-e ez a nyereségsszint?

Fock Jenő kijelentette: Ha túlzottan nagy az elégedettség, különösen ha a kormányzati berkekben is ilyen önelégültség kap lábra az elmúlt év eredményei hatására, az nem jó. Önelégültségre nincs semmi okunk. A szabályozókat úgy hagytuk jóvá, a termelői árak szintjét úgy állapítottuk meg, hogy tulajdonképpen annak eredménye lett a nagyobb vállalati nyereség. Ha a következő évben már az új szabályozók mellett ugyanilyen tömegű vállalati nyereséget érnek el, annak csak örülhetünk. Az nem okoz számunkra problémát, hogy nagy a vállalati nyereség, hiszen annak kereken kétharmadrészét az állam elvonja és újra elosztásra kerül. Az okoz problémát, ha meg nem érdemelt módon, tehát nagyobb erőfeszítés nélkül jutnak hozzá a vállalatok többlet-nyereséghez.

Az árak alakulása

A továbbiakban arra a kérdésre válaszolt a miniszterelnök, hogy mi várható 1969-ben a piaci árak, a fogyasztói árak alakulása terén?

— A zöldség-gyümölcsre, tojásra, csirkére vonatkozóan, tehát arra, ami eddig is nagyobb részt szabadpiaci áron került forgalomba, azt mondhatom: reméljük, nem lesz aszály, és így az árak alakulása kedvezőbb lesz, mint az elmúlt esztendőben volt. Egészen az 1969. évi árak alakulástól, árszínvonalától hasonló tendenciát várok, mint 1968-ban. Ennek megfelelően egy-két százalékos árszínvo-

nal-növekedéssel számolunk, s ebben minden árucikk ára, sőt a szolgáltatások ára is benne van. 1968-ban egy-két százalékos árszínvonal-növekedést tervezünk és kereken fél százalékkal nőtt az árszínvonal. Ha 1969-ben a zöldség-, gyümölcstermés is jó lesz, valószínű, hogy az árszínvonal növekedése — szemben a tervezett egy-két százalékkal — csak fél százalékos lesz. Ha reményeink nem válnak valóra, akkor maximálisan egy-két százalékkal lesz magasabb az árszínvonal 1969-ben, mint 1968-ban volt.

A munkaerőhelyzet

Szó esett az interjúban a munkaerő-helyzetről is. Fock Jenő rámutatott:

— Erősen túlzott az a mun-

kaerőhiány, ami a vállalatok bejelentenek. Így adódhatnak olyan esetek — különösen Budapesten —, hogy ugyan-

akkor más üzemek nem jutnak hozzá a szükséges munkaerőhöz. Egészen ez a budapesti nagy „munkaerőhiány” indokolatlan. Budapesten egy sor intézkedést kellene tenni annak érdekében, hogy még kevesebb munkaerőt kelljen foglalkoztatni, hogy ne kelljen annyit embert vidékről nagy költségekkel Budapestre hozni.

Ezután a termelőszövetkezetek 1968. esztendői fejlődéséről nyilatkozott Fock Jenő. Mint mondta, a fejlődést igen pozitívnak értékeli. Csak a legnagyobb elismerés hangján lehet beszélni arról, hogy ilyen súlyos aszály ellenére is ilyen szép eredményt értek el a termelőszövetkezetek és általában a dolgozó parasztságot. Azt hiszem — fűzte hozzá — nem lehet ezt leegyszerűsíteni arra, hogy több volt a műtrágya, vagy több volt a gép. Ez is igaz, jobb volt az anyagi ellátottság. De elsősorban a dolgozó parasztságot szorgalma és növekvő szaktudása hozta ezeket az eredményeket.

Közismert, hogy az 50-es években különösen sok gyerek született és ezek a gyerekek most lépik át a középiskolák, az egyetemeket, a munkahelyek kapuit. Hogyan gondoskodik a kormány a demográfiai hullám okozta problémák megoldásáról? — hangzott a következő kérdés.

Fock Jenő azzal kezdte a választ, hogy személy szerint neki valahogy nem tetszik, amikor úgy beszélnek erről a néhány korosztályról, hogy „csak bajt és gondot okoznak a kormánynak”. — Szerintem örömmel kell üdvözölni ennek a korosztálynak a tagjait, akik most otthagyták az általános iskolát és a középiskolába mennek, vagy szakmát tanulnak. A kormányzat nem jótéteményt gyakorol, hanem kötelességének tesz eleget, amikor megkülönböztetett gondot foglalkozik az őket érintő kérdésekkel. Ma már esett szó a gyermekgondozási segélyről. Olyan típusú intézkedés ez, amelyet természetesen elsősorban a dolgozó anyák érdekében hoztak, s azért, hogy ne legyen olyan nagy gond a gyermek nevelése, különösen az első esztendőben. De az intézkedés meghozatalakor gondoltunk az úgynevezett demográfiai hullámra is. Mert például az a kormány a két és fél évet három évre terjeszti ki és a segélyre jogosultak körét bővíti, akkor átlagban körülbelül 120–140 ezer asszony marad otthon a munkából. Ezeknek a helyét többségében fiatal nők, fiatal lányok foglalják el. Vagy egy másik intézkedés: jelentősen kiterjesztettük a négy-hat órás foglalkoztatottságot, elsősorban az asszonyok, lányok általában a fiatalabb korosztály számára. A középiskolákba 1969-ben körülbelül ugyanannyi gyereket veszünk fel, mint 1968-ban vagy a korábbi években, de emellett a szakmunkásképző iskolákba körülbelül 25 000-rel többet, mint az elmúlt évek átlagában. Megemlítem még, hogy a termelőszövetkezetekbe 1968-ban mintegy 20 százalékkal többen jelentkeztek tagnak, vagy kértek alkalmazást, mint az elmúlt években.

Mindezt figyelembe véve — azt hiszem — lényegében a probléma megoldott. Jómagam már inkább előretekintek az elmúlt 8–10 évre gondolok, amikor sajnos évente körülbelül 30–40 ezer gyerekkel kevesebb született.

Az interjú befejező részében Fock Jenő az 1969-es esztendő kilátásairól nyilatkozott.

— Nagyon optimista vagyok és azt hiszem, a közvéleménynek is minden oka megvan arra, hogy optimista legyen országunk fejlődését illetően. Optimista vagyok, mert úgy látom, hogy az egyetértés, a bizalom légköre tovább erősödik. Joggal vagyok optimista, ha arra gondolok, hogy mi mindent tudunk megoldani hazánkban. Arra is fel kell azonban hívni a figyelmet, hogy olyan világban élünk, amely feszültségektől terhes, amelyben a velünk szemben álló erők újra felélesztik a hidegháború légkörét. Ha pedig

tovább tartanak a helyi háborúk, ha tovább tart a vietnami háború körüli huza-vona, és folytatódik az Egyesült Államok imperialista körreinek gyilkos népi háborúja, akkor bizony a mi munkánk is nehezebbé válik. Mit tudunk ez ellen tenni mi magyarok? Mindent el kell követnünk barátainkkal, a szocialista országok közösségével együtt azért, hogy nagyobb egyetértés valósuljon meg közöttünk. Úgy politizálunk, hogy a világ összes haladói erőivel szót tudjunk érteni, közös nevezőre jussunk az imperialista agresszív körökkel szemben, amelyek nem riadnak vissza a hidegháborútól, amelyeknek legkalandorabb rétege talán attól sem riad vissza, hogy a hidegháborút valóságos háborúra változtassa. Én azért lényegében e vonatkozásban is optimista vagyok. Azt azonban, hogy milyen problémák vannak a világban, minden optimizmus mellett sem helyes elhallgatni. Nem helyes úgy beállítani a dolgot, ahogy nekem egy régen Párizsban élő magyar mondta, hogy az óhaza a boldogság és a béke szigete. Látni kell, hogy benne vagyunk a nagy világ tengerein, amely erős mozgásban van, s ez veszélyeztetheti a boldogság, a béke szigetét is.

Fock Jenő végül az egész magyar népnek boldog új esztendőt kívánt.

Az idén:

26 milliárd társadalombiztosításra

Jóváhagyták a társadalombiztosítás 1969. évi költségvetését, amely lényegesen nagyobb az 1968. évinél. A növekedést mindenekelőtt a munkavállalók számának és az átlagkereseteknek egyaránt mintegy 2–2 százalékos várható emelkedése indokolja.

A Társadalombiztosítási Főigazgatóság 1968-ban 18 058 millió forintot fordított, 1969-ben 19 389 millió forintot kíván fordítani a különböző szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadásokra. Ehhez hozzászámítva a kórházi, rendelőintézeti és körzeti orvosi ellátás várható kiadásait is, 1969-ben összesen 26 milliárd forint kiadással lehet számolni.

A terhességi-gyermekegységi segély 1968-hoz képest 60 millió forinttal emelkedik. A gyermekgondozási segély előirányzata az 1968. évinek a kétszerese. A családpótlék-előirányzat 120 millió forinttal több, mint 1968-ban volt.

Nyugdíjak, járadékok folyósítására 770 millió forint-

tal terveznek többet, ez az összeg 8,8 százalékos növekedésnek felel meg.

Úttörővezetők konferenciája

Csütörtökön a Belügyminisztérium központi klubjában megkezdődött az úttörővezetők III. országos konferenciája.

Szabó László, a KISZ KB úttörőosztályának helyettes vezetője üdvözölte a megjelenteket és bejelentette, hogy az úttörővezetők III. országos konferenciáját, amelyet az úttörőszövetség legmagasabb szintű fórumának, mintegy kongresszusának tekintenek, a kisdobosok és úttörők nyári tevékenységének megvitására hívták össze.

Szabó Ferenc, a KISZ Központi Bizottsága úttörőosztályának vezetője tartott a témáról vitaindító referátumot.

Az év első munkanapja

„Negyvennégyes” start több szegedi üzembn

Az év utolsó és első munkanapja között általában csak annyi a különbség, hogy nem a munkaidő végén mondjuk társainknak, hogy boldog új évet, hanem a munkaidő kezdetekor. Így történt ez tegnap is, január másodikán, amikor hozzáláttunk az 1969-es esztendő dolgainak végzéséhez. Néhány szegedi üzemből ellátogattunk: hogyan is kezdődött az esztendő?

Lecsóval meg-rakott vagonok

A Szegedi Konzervgyár történetében újszerűségekkel indult az idei esztendő. Legelőször három aktualitás érdemel figyelmet: néhány nappal ezelőtt rekord született a gyárban, évi termelésük elérte a bővösnek hitt félmilliárdos értéket, vagonokban szállálva pedig az ötezret. Ennyi konzervet és befőttet még nem gyártottak itt.

Az első munkanapon a nagy edényekben előkészített befőtteket rakták kisebb üvegekbe, hogy szállításra készen legyenek. Teljes kapacitással dolgozott a csomagoló üzem, ahol zakuszkás és lecsós üvegek kerültek selyempapírba, majd pedig a vagonokba, hogy a mai napon kigördüljenek a gyár kapuján és útbá induljanak a Szovjetunióba.

A másik két újdonságnak azt hiszem a munkások örülnek a legjobban: két műszakban dolgozik a gyár és bevezették a rövidebb, a heti 44 órás munkaidőt. A konzervgyár vezetősége úgy döntött, hogy a főszekción előtt, tehát május végéig minden héten szabad lesz a szombat és csak két műszakban dolgozik a termelés. A főszekción — s ez érthető is — ledolgozzák a most előlegezett munkanapokat.

Bérmunka

A Szegedi Ruhagyárban a tegnapi nap kezdődött meg annak a rendelésnek a gyártása, amelyet bérmunkában

végeznek jugoszláv partnereknek. A gyár karbantartói egész decemberben derekas munkát végeztek, hogy a megfelelő gépek és berendezések készen álljanak a startra. Az év első munkanapján négy termelő szalagon már ilyen zakókat és nadrágokat varrtak. A következő napokban újabb termelő szalagok térnek át a bérmunka végzésére.

A ruhagyárban is az év első munkanapján tértek át a 44 órás munkahétre, azaz tegnapról kezdve a gyár minden egyes dolgozója ilyen szervezésben végzi munkáját. Gondosan intézkedett a gyár vezetősége, hogy a tisztviselők — egy-egy osztály, vagy csoport — felváltva kapiák meg a szabad szombatjukat, hogy minden nap a dolgozók rendelkezésére álljanak az irodákban.

Mentés Algyőn

Az algyői 168-as kórház még mindig nem sikerült teljesen legyőzni. Az ünnep két napján, az éjszakák alatt és tegnap újabb technikai előkészületeket tettek az olajbányászok. December 30-án már közvetlenül a kút szájához készült út, a kiömlő olajat gőzzel kezdtek melegíteni, hogy a dermedést megelőzzék. A kút szájához ártok is vezettek, s ebből tartálykocsikba szivattyúzzák a kőolajat. A szovjet szakértők segítségével új módszerrel kívánják lezárni a kitörést, ehhez külön berendezést szereznek össze.

Tegnap változatlan erővel folytatódtott a munka, de az olaj és gáz még mindig szabadon tör a felszínre.

Cipők exportra

A Minőségi Cipőgyár szegedi üzemében több mint 5 ezer pár női cipő készült el az esztendő első munkanapján. Ha egy évvel visszaforgatjuk a naptárt, szembejövő az emelkedés: 1968 első munkanapján még ezer pár-

ral kevesebbet gyártottak. Természetesen a számok nem úgy értendők, hogy mind az ötezer páron tegnap végeztek el az összes műveletet, hiszen a szabások, a tűződélek már előzőleg — vagyis tavaly — előkészítették az összeállítás-hoz valamennyit. Ilyen a természetes gyártási „forgás” az üzembn.

A cipők egyébként mind exportra készültek, lengyel, szovjet, NDK-beli és csehszlovák partnerek között oszlik meg a mennyiség. A szegedi gyár, ahonnan tavaly 1 millió 200 ezer pár cipő került ki, idén tovább bővíti kivitelét, s gyártmányainak választékát.

Átadás előtt

Teljes üzem a paprika-gyártásban, a leveskonyhán, nagy mennyiségű szállítások előkészítése — ez jellemezte az év első munkanapját a Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalatnál. És még valami: az új szociális épület munkáit tovább folytatta a kivitelező, a Szegedi Építőipari Vállalat. A gyárban remélik és várják, hogy hamarosan birtokba vehetik az új létesítményt, amelyben egybeköt ebédlő, orvosi rendelő, fekete-fehér öltöző lesz. A fűtésszerelés és más belső munkálatok folytatódtak tegnap.

Míg Szegeden a paprika, Makón a hagyma szárítása volt az évkezdő munkák egyike. Az új vidéki szárítók közül a mórashalmi és a röskei kezdett teljes üzemművel az első napon. A gyár exportjáról is nevezetes; tegnap is jelentős mennyiségű paprikát és hagymát készítették elő ausztriai, svájci, hollandiai, nyugat-németországi, illetve angolai útra.